

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

DEKRETAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO PRIIMTO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJOS ĮSTATYMO 2, 3, 5, 6, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 23, 28, 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO GRĄŽINIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI PAKARTOTINAI SVARSTYTI

2014 m. sausio 6 d. Nr. 1K-4691
Vilnius

1 straipsnis.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 71 straipsnio 1 dalimi,
g r a ž i n u Lietuvos Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti Lietuvos
Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. priimtą ir Respublikos Prezidentei pateiktą
pasirašyti bei oficialiai paskelbti Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos
komisijos įstatymo 2, 3, 5, 6, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 23, 28, 29 straipsnių
pakeitimo ir papildymo įstatymą Nr. XII-744 (toliau – Įstatymas) dėl šių motyvų:

1. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – VTEK) yra asmenų,
dirbančių valstybinėje tarnyboje, ir asmenų, vykdančių lobistinę veiklą, priežiūros
institucija (Įstatymo 1 str.). VTEK veiklos tikslas – užtikrinti viešąjį (visuomenės)
interesą, kad sprendimai valstybinėje tarnyboje būtų priimami skaidriai ir nešališkai,
būtų užkirstas kelias korupcijai, protekcionizmui, privilegijoms valstybinėje tarnyboje.
Taigi ypač svarbu, kad VTEK sudarymą, veiklą reglamentuojantis teisinis reguliavimas
būtų toks, kuris užtikrintų, kad šios institucijos veikla būtų grindžiama inter alia
nešališkumo, politinio neutralumo, nepriklausomumo, skaidrumo principais ir
nesudarytų prielaidų šiuos principus pažeisti.

2. Įstatymo 4 straipsniu yra padidinamas VTEK narių skaičius, nustatant, kad
VTEK sudaro ne penki, o šeši nariai. Taip pat nustatoma, kad Seimo Pirmininkas
Seimui teikia ne vieną, o du kandidatus į VTEK narius, kai kitiems kandidatus į VTEK
narius teikiantiems subjektams (Respublikos Prezidentui, Ministrui Pirmininkui, Teisėjų
tarybai ir Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentui) paliekama teisė teikti po vieną
kandidatą.

3. VTEK yra kolegiali institucija. Pažymėtina, kad kolegialias institucijas
paprastai sudaro nelyginis narių skaičius. Tai pagrindžiama tuo, kad esant nelyginiam
kolegialios institucijos narių skaičiui, kai tokios institucijos sprendimai priimami jos
nariams balsuojant, garantuojamas objektyvesnis sprendimų priėmimas, t. y. tai sudaro
sąlygas sprendimus priimti balsų dauguma ir leidžia išvengti situacijų, kai balsuojant ir
balsams pasiskirsčius po lygiai sprendimą nulemia tokios institucijos pirmininko balsas.

4. Nėra aiškūs motyvai, kuriais remiantis iš penkių kandidatus į VTEK narius teikiančių subjektų yra išskiriamas vienas, t. y. Seimo Pirmininkas, suteikiant jam teisę teikti daugiau kandidatų nei visiems kitiems VTEK formavime dalyvaujantiems subjektams. Atsižvelgiant į tai bei į aplinkybę, kad pagal Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 7 straipsnį VTEK pirmininką iš VTEK narių Seimui skirti teikia Seimo Pirmininkas, kyla pagrįstų abejonių, ar toks teisinis reguliavimas sudarys sąlygas VTEK veikloje veiksmingai įgyvendinti Įstatymo 2 straipsnyje įtvirtintus principus – politinio neutralumo, nešališkumo, nepriklausomumo, skaidrumo.

5. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT), atlikusi Įstatymo antikorupcinį vertinimą, pažymėjo, kad atsižvelgiant į VTEK keliamų uždavinių pobūdį ir priimamų sprendimų svarbą, taip pat siekiant užtikrinti Įstatymo 2 straipsnyje įtvirtintų VTEK veiklos principų (ypač nešališkumo, politinio neutralumo, skaidrumo ir viešumo) įgyvendinimą, kandidatus į VTEK narius teikiančių subjektų teisės turėtų būti proporcingos ir vienodos.

6. Įstatymo aiškinamajame rašte nurodyta, kad „siekiant kolegialumo principo įgyvendinimo Komisijos veikloje, įstatymo projekto 4 straipsnyje siūloma nustatyti, kad Komisiją sudaro 6 nariai“. Toks teiginys nėra pagrįstas, nes ir iš penkių narių sudaryta VTEK yra kolegiali institucija. Įstatymo aiškinamajame rašte taip pat nurodyta, kad Įstatymo „tikslas – sudaryti prielaidas Komisijai dirbti efektyviau ir veiksmingiau“, tačiau nėra aišku, kokiais argumentais remiantis daroma išvada, kad padidinus VTEK narių skaičių iki šešių narių ir suteikiant daugiau teisių VTEK formavime tik vienam iš penkių kandidatus į VTEK narius teikiančių subjektų, VTEK veikla taptų veiksmingesnė.

2 straipsnis.

S i ū l a u:

1. Įstatymo 4 straipsnį pakeisti ir išdėstyti taip:

„4 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. VTEK nario skyrimas ir jo kadencija

1. VTEK sudaro 5 nariai.

2. Po vieną kandidatą į VTEK narius Seimui teikia Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas, Teisėjų taryba ir Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas. Seimo Pirmininkas VTEK nariu teikia skirti vieną iš Seimo frakcijų siūlomų kandidatų, Ministras Pirmininkas – vieną iš Vyriausybės siūlomų kandidatų, Teisėjų taryba – vieną iš Lietuvos teisininkų draugijos siūlomų kandidatų, Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas – vieną iš šios asociacijos tarybos siūlomų kandidatų. Teikiantis VTEK nario kandidatūrą asmuo privalo ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki atitinkamo Komisijos nario kadencijos pabaigos pateikti Seimui naują VTEK nario kandidatūrą. Komisija kandidatų į VTEK narius pavardes iki svarstymo Seime paskelbia Komisijos interneto svetainėje.

3. VTEK narys yra Seimo skiriamas valstybės pareigūnas. VTEK nario kadencijos laikas – 5 metai. Tas pats asmuo VTEK nariu gali būti skiriamas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės.“

2. Įstatymo 16 straipsnį laikyti nepriimtu.

3 straipsnis.

P a v e d u Respublikos Prezidentės vyriausiajai patarėjai Rasai Svetikaitei pateikti šį dekretą Lietuvos Respublikos Seimui.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ